O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI

ABDULLA AVLONIY NOMIDAGI PEDAGOGIK MAHORAT MILLIY INSTITUTI

BUXORO VILOYATI PEDAGOGIK MAHORAT MARKAZI

MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH TA'LIMDA XXI ASR KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI

RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA MATERIALLARI

BUXORO - 20-NOYABR, 2024

omillardandir. Pedagogik faoliyat ob'ekti –bu inson, shakllanayotgan shaxs ruhiy olamining nozik qirralari – aql, hissiyot, idora, ishonch, o'z-o'zini anglash demakdir.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-5847-son Prezident Farmoni.

2. Мирзиёев Ш.М. Янги Ўзбекистон стратегияси. –Тошкент: O'zbekiston, -2021.

3. Ochilov M. , Ochilova N. "O'qituvchi odobi". – T.: "O'qituvchi", 1997, 6-bet.

4. Педагогика: Учеб. пособие для студентов пед. институтов/Под ред. Ю.К. Бабанского. – М: Просвещение, 1983, 600-бет.

5. O'zbek pedagogikasi tarixi Prof. A.Zunnunov tahriri ostida. Toshkent, 1997.

TARBIYAVIY FAOLIYATDA KOLLABORATIV MALAKALARNI SHAKLLANTIRISH MASALALARI

Qambarov Mirzobobur Bahodir o'g'li
Bux DU mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya. Jamoada tarbiyalanish turli xil muhitlarda, masalan, maktabda, oilada, sport jamoalarida va boshqa ijtimoiy guruhlarda amalga oshirilishi mumkin. Uning samaradorligi jamoaning tuzilishi, a'zolarning o'zaro munosabatlari va tarbiyaviy faoliyatning tashkiliga bog'liq. Maqolada tarbiyaviy faoliyatda kollaborativ ko'nikmalarni rivojlantirish masalalari keltirilgan.

Kalit so'zlar: hamkorlik, tarbiya, jamoa, munosabat, samaradorlik, maqsad, moslashuv.

Abstract. Co-education can take place in a variety of settings, such as school, family, sports teams, and other social groups. Its effectiveness depends on the structure of the team, the mutual relations of the members and the organization of educational activities. The article presents the issues of developing collaborative skills in educational activities.

Key words: cooperation, training, team, attitude, efficiency, purpose, adaptation.

Аннотация. Совместное обучение может происходить в самых разных условиях, например, в школе, семье, спортивных командах и других социальных группах. Ее эффективность зависит от структуры коллектива, взаимоотношений участников и организации образовательной деятельности. В статье представлены вопросы развития навыков сотрудничества в учебной деятельности.

Ключевые слова: сотрудничество, обучение, коллектив, отношение, эффективность, цель, адаптация.

Jamoada tarbiyalanish - bu shaxsning o'ziga xos xususiyatlarini, qobiliyatlarini va bilimlarini rivojlantirish bilan bir qatorda, jamoa a'zolari bilan birgalikda hayotga moslashish, o'zaro munosabatlarni o'rnatish, jamoaviy maqsadlarga erishish va ijtimoiy mas'uliyatni his qilish jarayonidir. U quyidagi elementlarni o'z ichiga oladi:

• O'zaro munosabatlar: Jamoada tarbiyalanish shaxslarning bir-biri bilan o'zaro munosabatlarini o'rnatish va rivojlantirishni nazarda tutadi. Bu o'zaro hurmat, ishonch, hamkorlik va qo'llab-quvvatlashni o'z ichiga oladi. Shaxslar o'zaro fikr almashishni, bir-birlarini tinglashni va turli nuqtai nazarlarni tushunishni o'rganadilar.

• Jamoaviy maqsadlarga erishish: Jamoada tarbiyalanish jarayonida shaxslar birgalikda maqsadlarga erishishga intilishadi. Bu ularning hamkorlik qilish, mas'uliyatni baham ko'rish va o'z hissalarini qo'shish qobiliyatlarini rivojlantiradi.

• Ijtimoiy mas'uliyat: Jamoada tarbiyalanish shaxslarga ijtimoiy mas'uliyatni his qilishga va jamiyatga foydali bo'lishga o'rgatadi. Ular o'z harakatlari va qarorlarining jamoa va jamiyatga ta'sirini tushunishadi.

• Shaxsiy rivojlanish: Jamoada tarbiyalanish shaxsning shaxsiy rivojlanishiga ham ijobiy ta'sir qiladi. Ular o'zlarining kuchli va zaif tomonlarini aniqlaydilar, o'zlarini yaxshilash yo'llarini izlaydilar va o'z imkoniyatlarini to'liq ro'yobga chiqaradilar.

• Qo'llab-quvvatlash va hamkorlik: Jamoa a'zolari bir-birlarini qo'llab-quvvatlashadi, qiyinchiliklarni birgalikda engishadi va muvaffaqiyatlarni baham ko'rishadi. Hamkorlik ruhi jamoada tarbiyalanishning muhim tarkibiy qismidir.

• Qoidalar va normalarga rioya qilish: Jamoada tarbiyalanish shaxslarga jamoa qoidalari va normalariga rioya qilishni, o'zaro hurmat va hamjihatlikni saqlashni o'rgatadi.

Tarbiyaviy faoliyatda kollaborativ (hamkorlikdagi) masalalar bir necha jihatlardan yuzaga kelishi mumkin. Ular samarali hamkorlikni rivojlantirishga to‘sqinlik qiladigan omillarni va ularni bartaraf etish yo‘llarini o‘z ichiga oladi. Quyida tarbiyaviy faoliyatda uchraydigan asosiy kollaborativ masalalarni ko‘rib chiqamiz:

1. Rol va javobgarliklarning aniq emasligi:

• Muammo: Hamkorlarning vazifalari va mas'uliyatlari aniq belgilanmagan bo'lsa, chalkashliklar va qarama-qarshiliklar yuzaga kelishi mumkin. Kim nimani qilishini bilmaslik hamkorlikning samaradorligiga salbiy ta'sir qiladi.

• Yechim: Hamkorlikning boshida har bir ishtirokchining roli va javobgarliklari aniq belgilangan bo'lishi kerak. Bu yozma ravishda hujjatlashtirilishi mumkin.

2. Aloqa muammolari:

• Muammo: Samarali aloqa hamkorlikning muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Aloqa etishmasligi, noto'g'ri tushunish yoki noto'g'ri aloqa uslubi hamkorlikni buzishi mumkin.

• Yechim: Doimiy va ochiq aloqa kanallarini yaratish, muntazam uchrashuvlar o'tkazish, fikr almashish va muammolarni birgalikda muhokama qilish muhimdir.

3. Ishtirokchilarning turli qobiliyatlari va tajribalari:

• Muammo: Hamkorlarning tajriba darajasi va qobiliyatlari har xil bo'lganda, ba'zi ishtirokchilar ko'proq ish yukini o'z zimmalariga olishlari mumkin yoki aksincha, ularning qobiliyatlari to'liq ishlatilmay qolishi mumkin.

Sarabekova Malohat TARBIYAVIY ISH JARAYONIDA AQLI ZAIF O'QUVCHILARNI IJTIMOIY MAISHIY YO'NALTIRISH……..... 723
Boymatova Husnora A'zam qizi BOLALAR SEREBRAL FALAJIDA BOLALARNING PEDAGOGIK, TIBBIY VA IJTIMOIY REABILITATSIYA KOMPLEKSIDA LOGOPEDIK KORREKSIYA…… 729
Bo'stonova Shahzoda Hikmatillo qizi AQLI ZAIF BOLALAR BILAN OLIB BORILADIGAN LOGOPEDIK ISHLARNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI…… 734
Aliboyeva Shohista Bahodir qizi RIVOJLANISHIDA NUQSONI BO'LGAN BOLALAR VA O'SMIRLAR BILAN KOMPLEKS LOGOPEDIK ISH TASHKIL QILISH JARAYONIDA PSIXOTERAPIYA VA PSIXOKORREKSIYA USULLARINI QO'LLASH…… 740
Axrorova Sevinch Abrorovna Jumaniyozova Gulshoda Bazarovna MUJASSAM (MURAKKAB) NUQSON MAZMUNINING ZAMONAVIY TUSHUNCHASI……. 744
Toshova Zilola Kamolovna OLIY TA'LIM TIZIMIDA ILM-FAN TARAQQIYOTIDA KASBIY ETIKANING AHAMIYATI …….. 756
Qambarov Mirzobobur Bahodir o'g'li. TARBIYAVIY FAOLIYATDA KOLLABORATIV MALAKALARNI SHAKLLANTIRISH MASALALARI……..... 760
Abdug'aniyeva Sadoqat RIVOJLANISHIDA NUQSONI BO'LGAN BOLALAR VA O'SMIRLAR BILAN OLIB BORILADIGAN LOGOPEDIK KORREKSION ISHLAR…….. 764